

Motion till riksdagen 2005/06:K13

av **Gustav Fridolin m.fl. (mp)**
med anledning av prop. 2005/06:86

Ett ökat samiskt inflytande

Förslag till riksdagsbeslut

1. Riksdagen avslår regeringens proposition.
2. Riksdagen tillkännager för regeringen som sin mening vad i motionen anförs om en ändrad reglering där Sametingets ärendehandläggning behandlas på det sätt som anges i förvaltningslagen.
3. Riksdagen tillkännager för regeringen som sin mening vad i motionen anförs om behovet av en reform av rennäringslagen.
4. Riksdagen tillkännager för regeringen som sin mening vad i motionen anförs om att utöka samrådsskyldigheten mellan skogsbruk och rennärning till att även gälla renskötselområdet.
5. Riksdagen tillkännager för regeringen som sin mening vad i motionen anförs om att införa öppna samebyar.

Motivering

Miljöpartiet de gröna kämpar för samernas rätt till självbestämmande genom att ge alla sameer rätten att bli medlem i en sameby, att näringsförbudet mot annan verksamhet än renskötsel för en sameby upphör, att skogsägare och samebyar skall träffas för samråd inom hela renskötselområdet och att Sametinget blir förvaltningsmyndighet för de flesta samiska frågorna. Regeringens proposition Ett ökat samiskt inflytande brister i alla dessa hänseenden. Fortfarande sätts reformer av same- och rennäringslagstiftningen på undantag för att blidka svenska intressen. Vi föreslår därför ett avslag i sin helhet på propositionen men vi lyfter fram de förändringar som krävs för att förbättra samernas rättighetssituation.

Samernas rätt till självbestämmande

I betänkandet SOU 2005:56 Det Blågula Glashuset – Strukturell diskriminering i Sverige belyses olika frågeställningar av strukturell diskriminering på

Fel! Okänt namn på

grund av etnisk tillhörighet. I Sametingets yttrande över betänkandet framhålls att den samtida svenska samepolitiken och framför allt rennäringslagstiftningen bygger på en strukturell diskriminering av samerna som ett folk. En strukturell diskriminering som innebär att samerna dels inte anses kunna äga mark, fiska eller ha andra rättigheter i sameområdet på grund av etnisk tillhörighet och näringsmässig specialisering, dels inte anses kapabla att förvalta sina egna resurser och sin egendom.

Miljöpartiet de gröna är emot att begränsa Sametingets myndighetsutövning. Den statliga rennäringsadministrationen bör således i sin helhet flyttas över till Sametinget på det sätt en majoritet i Rennäringspolitiska kommittén föreslog i betänkandet En ny rennäringspolitik (SOU 2001:101).

För att tydliggöra sametingets myndighetsroll för externa parter vill vi att 99 § i rennäringslagen skall ha följande lydelse:

Länsstyrelsens beslut enligt denna lag eller enligt föreskrifter meddelade med stöd av lagen får, om beslutet rör annat än sådan upplåtelse som avses i 32 §, överklagas hos allmän förvaltningsdomstol.

Sametingets beslut enligt denna lag eller enligt föreskrifter meddelade med stöd av lagen får överklagas hos allmän förvaltningsdomstol. Beslut att bevilja registrering av renmärken får dock inte överklagas. Sametingets beslut hanteras i enlighet med förvaltningslagen.

Miljöpartiet vill att det skall framgå att sametingets ärenden skall handläggas på sätt som följer av förvaltningslagen.

Renskötsel

I förhandlingarna med regeringen krävde Sametinget att förslagen beträffande koncessionsrenskötseln som helhet skulle lyftas ur propositionen, men regeringen valde att prioritera koncessionsrenskötseln. Dessutom valde regeringen att ta bort kapitlet som handlade om förhållandet mellan samebyarnas och andras markanvändning som bland annat föreslog att samrådsskyldigheten mellan skogsbruket och rennärigen skulle utökas att gälla hela renskötselområdet.

I propositionen föreslås att koncessionsinnehavaren blir skyldig att ta emot de skötesrenar som Länsstyrelsen i Norrbottens län bestämmer. Detta är ett slag direkt riktat mot den samiska renskötseln i Muonio sameby. Tillämpningen av regelverket i rennäringslagen sedan 1971 har missgynnade den samiska renskötseln i koncessionsområdet. Detta har lett till att den traditionella samiska renskötseln i koncessionsområdet pressats tillbaka och kontrollen över koncessionssamebyarna övertagits av de svenska skötesrenägarna.

Det krävs i dag en total reformering av den statliga rennäringspolitiken. Därmed är de förslag som regeringen lägger fram långt ifrån tillräckliga eller ens i närheten av vad som är nödvändigt.

Fel! Okänt namn på

Öppna samebyar

Rennäringspolitiska kommittén lade som ett förslag att införa nya ”öppna” samebyar där alla samer med en anknytning till samebyn skall kunna vara medlemmar. Detta borde ha tagits med i propositionen.

Miljöpartiet de gröna anser att det är i allra högsta grad viktigt att arbeta för att förena samerna som folk. Rätten till land och vatten måste tillerkännas alla samer, även de som i dag inte är medlemmar i en sameby.

Stockholm den 2 mars 2006

Gustav Fridolin (mp)

Ulf Holm (mp)

Åsa Domeij (mp)